

БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА

В ПОДКРЕПА НА БЪЛГАРСКИЯ БИЗНЕС ОТ 1980 г.

Отговорно бизнес поведение – отвъд спазването на нормативните изисквания

*50-годишнина от приемането на Насоките на ОИСР за
мултинационалните предприятия*

Станислав Попдончев - Заместник-председател и член на УС

www.bia-bg.com

Насоки на ОИСР за отговорно бизнес поведение

ползи и бариери пред МСП

От тежест към стратегически актив

Традиционен поглед

- ✗ Възприемане като регулаторна тежест
- ✗ Разход за съответствие
- ✗ Бюрократични изисквания

Модерен стратегически поглед

- ✓ Инвестиция в дългосрочна стойност
- ✓ Управление на системи рискове
- ✓ Билет към глобалните вериги на доставки

Ползи за конкурентоспособността

Достъп до капитал

Инвеститорите и банките вече изискват данни в съответствие с отговорното бизнес поведение за по-евтин ресурс

Вериги на доставки

Големите компании (MNEs) филтрират доставчици според ESG критерии

Таланти.

По-висока ангажираност и привличане на Gen Z служители

Имидж

Изграждане на доверие към бранда и общността

Бариери пред внедряването

Ресурсен дефицит

Липса на специализиран персонал и финансов капацитет за мащабни ESG репорти.

Сложност

Трудности при интерпретирането на международните стандарти и прилагането им на местно ниво.

Данни

Липса на системи за събиране и верификация на информация по веригата.

Защо МСП прилагат Насоките на ОИСР?

Атрибут	Полза за МСП	Бариера за МСП	Препоръка
Достъп до финансиране	По-добър ESG профил; по-евтино финансиране	Разходи за сертифициране и отчетност	Фондове/гаранции за първоначална сертификация
Пазарен достъп	Предпочитание от мултинационални вериги; конкурентоспособност	Изисквания от клиенти/вериги, които МСП трудно покриват	Секторни стандарти и агрегирани решения за доставчици
Управление на риска	По-добро управление на репутационни и регулаторни рискове	Липса на капацитет и експертиза	Обучения, шаблони за due diligence, дигитални инструменти
Административна тежест	Дългосрочни спестявания чрез по-ефективни процеси	Краткосрочни допълнителни административни разходи	Пропорционални изисквания и облекчения за МСП
Доверие и репутация	По-високо доверие от инвеститори и клиенти	Опасения и риск от неправилно прилагане и санкции	Националната контактна точка като платформа за медиация и добри практики

Вериги на доставките

регулиране, секторни изисквания за надлежна
проверка, роля на бизнес организациите

Анатомия на директивата относно дължима грижа на дружествата във връзка с устойчивостта (CS3D)

Преход от доброволни ESG практики към императивни законови задължения по цялата верига на стойността в Европейския съюз

2900 компании

Директен обхват

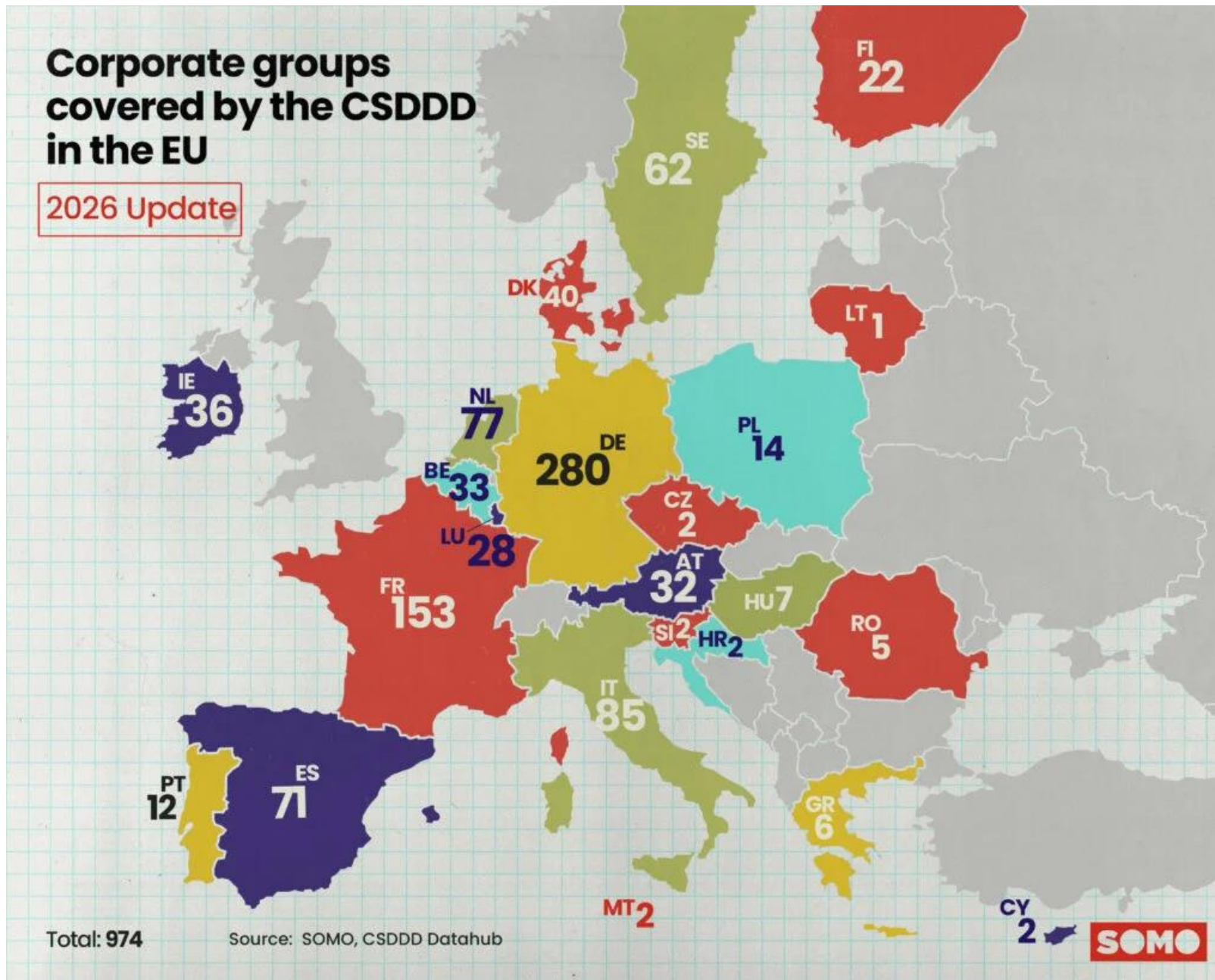
- ✓ Големи ЕС компании с над 5000 служители и глобален оборот над €1.5 млрд. (поетапно разширяване от 2027 г.).
- ✓ Външни за ЕС компании - глобални корпорации с оборот над €1.5 млрд., генериран изцяло на територията на Съюза.
- ✓ Лицензи и франчайз договори с оборот над €80 млн. и авторски възнаграждения (роялти) над €22.5 млн.

С 1500 корп. групи

Вериген ефект за МСП доставчици

- ✓ **Цялостна верига на дейностите.** Големите компании са длъжни да контролират своите преки и непреки доставчици (upstream) и ограничена част от дистрибуцията (downstream).
- ✓ **Прехвърляне на изисквания.** Корпорациите писмено изискват съответствие, одити, декларации за екологични и трудови стандарти.

Корпоративни групи по страни в ЕС

Първи изводи и предизвикателства от ранното внедряване и прилагането на принципа на дължимата грижа

- ❖ Компаниите имат срок до 26 юли 2029 г. да се подготвят за спазване на изискванията на директивата за дължимата грижа във връзка с устойчивостта (CS3D)
- ❖ Припокриване и конфликти между различни рамки за надлежна проверка (директива за дължимата грижа във връзка с устойчивостта, Регламент на ЕС за батериите, Регламент на ЕС за обезлесяването и Регламент на ЕС за принудителния труд)
- ❖ Геополитически промени, включително законодателство на трети страни, което потенциално възпрепятства събирането на данни и надлежната проверка
- ❖ Преминаване от първоначалното въвеждане на надлежната проверка към ежедневните операции
- ❖ Идентифициране на всички приложими рамки за надлежна проверка по целия свят
- ❖ Наблюдение на регулаторния статус на тези рамки
- ❖ Разбиране на различните очаквания и съгласуване на вътрешните операции
- ❖ Интегриране и въвеждане на връзката между Европейските стандарти за оценка във връзка с устойчивостта (ESRS), двойна оценка на съществеността (Double Materiality Assessment)

Големите предизвикателства за МСП

Защо новите изисквания се отразяват на МСП?

Повечето български фирми усещат тежестта не директно от законодателството, а по линия на търговските си договори с големи партньори:

❑ **Свързани договорни клаузи**

Купувачите въвеждат изисквания за писмени гаранции, кодекси за поведение на доставчика и риск от прекратяване на договори.

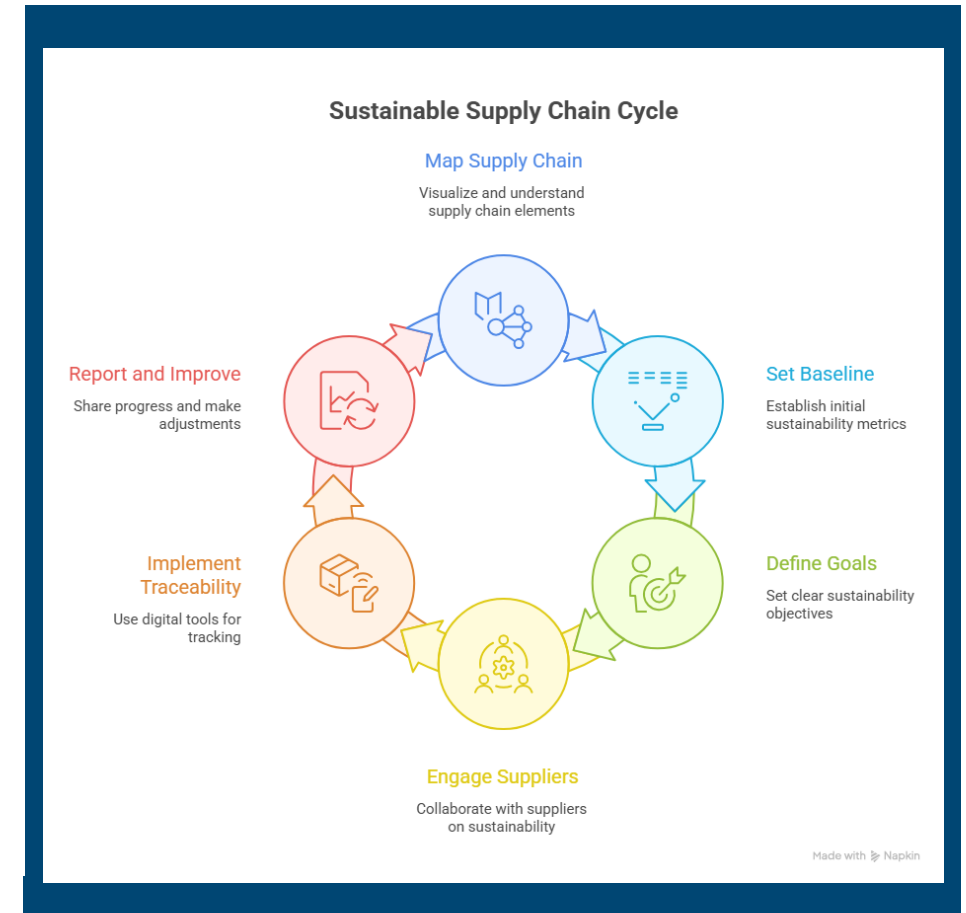
❑ **Информационна лавина**

Непрестанни подробни въпросници, изискващи доказване на произход на суровините и нисковъглеродно производство.

❑ **Проследимост**

Необходимост от системи за проследяване (в някои случаи, включително с баркодове и софтуер за мониторинг в реално време).

❑ **Искания за изпълнение на доброволния стандарт за отчитането във връзка с устойчивостта за МСП (VSME) като стандартизирана рамка за събиране на доказателства**

източник:<https://tracex.tech.com/wp-content/uploads/2026/04/sustainable-supply-chain-cycle.png>

Каква е нашата роля?

Застъпничество и лобиране

Лобиране на европейско и национално ниво за облекчаване на тежестта и недопускане на прехвърляне на излишни корпоративни разходи върху МСП.

Капацитет и проследимост

Разработване на уеднакви шаблони, достъпни дигитални инструменти и методологии за лесно сертифициране и доказване на съответствие.

ESG Академия

Обучения и практическа помощ за подготовка на вътрешни експерти за оценка на риска, одит на вериги на доставки и етичен подбор.

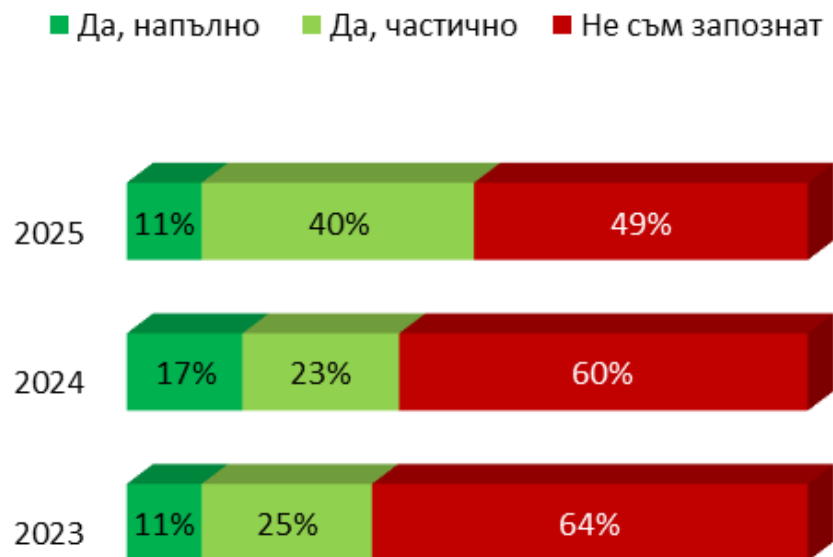

Конкретни инструменти

Направление	Инициатива и инструмент	Полза за членовете
Шаблони за самооценка	Унифицирани дигитални въпросници, одобрени от големите индустрии.	Елиминиране на попълването на десетки различни анкети.
Enterprise Europe Network	Индивидуални консултации за съответствие и международни пазари.	Безплатен достъп до глобални експертни съвети и одит - гаранции.
Техническа помощ	Подпомагане на МСП при внедряване на системи за управление и мониторинг.	Бърза проследяемост с достъпен бюджет.
Посредничество	Арбитраж и правна подкрепа срещу некоректни договори и търговски клаузи.	Защита на търговските интереси на МСП.

Степен на готовност на предприятията по веригата на доставките *(извадка от годишна анкета на БСК, 2025 г.)*

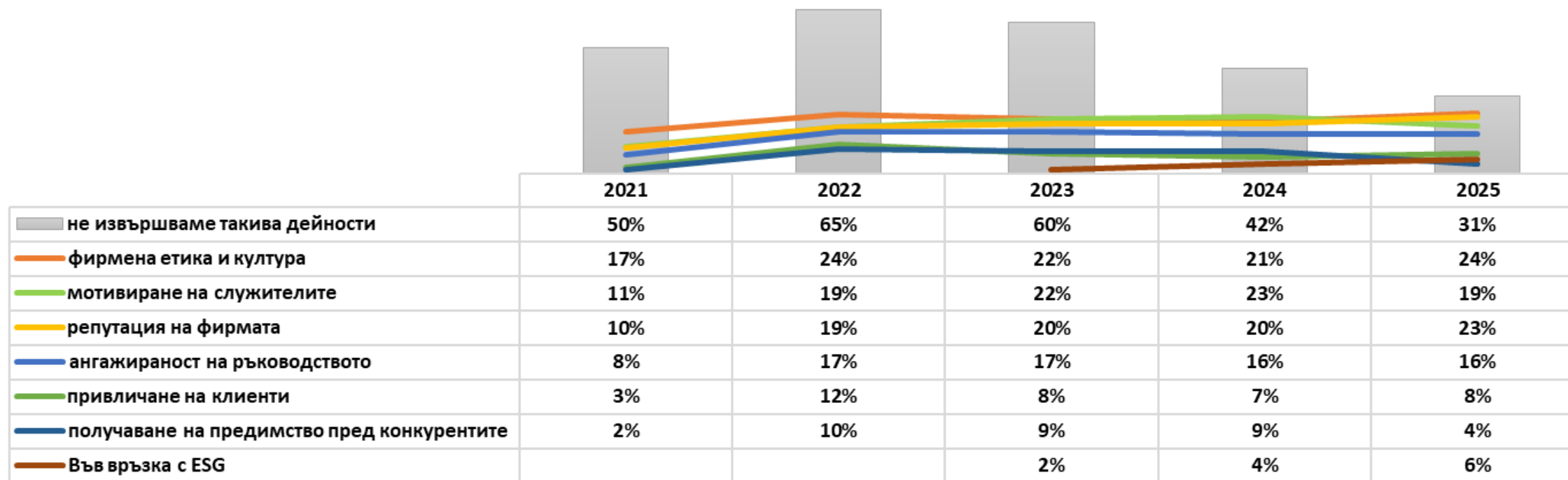
ESG

Какви са основните предизвикателства при спазването на ESG стандартите?

В случай, че Вашата компания извършва дейности в областта на корпоративната социална отговорност, то е поради:

(извадка от годишна анкета на БСК, 2025 г.)

Благодаря за вниманието!

Станислав Попдончев

Заместник-председател и член на УС

Адрес:

1527 София, ул. Чаталджа 76

Email:

office@bia-bg.com

www.bia-bg.com